

خلاصه‌ای از برنامه‌های ایهود باراک

در انتخابات مه ۱۹۹۹

بحران اقتصادی و افزایش شکافها و اختلافات داخلی از جمله نتایج آن بود. تأکید می‌کند که بیشترین تلاش خود را مصروف پیشبرد روند صلح و تأمین امنیت، تحکیم همبستگی داخلی و رفع اختلافات شدید قومی، مذهبی و سیاسی، تقویت اصول و بنیادهای دموکراتیک، توسعه اقتصادی و ارائه خدمات رفاهی، اجتماعی و فرهنگی، خواهد نمود. اصول برنامه‌ها و سیاست‌های باراک را می‌توان در یک تقسیم‌بندی کلی به صورت زیر تبیین کرد:

صلح و امنیت

باراک در برنامه خویش بر ادامه راه اسحاق رابین، نخست‌وزیر پیشین، تأکید کرده و خواهان

ایهود باراک در انتخابات ماه می اسرائیل، در رأس لیست ائتلافی «اسرائیل واحد» بر رقیب خود، بنیامین نتانیاهو، پیروز شد و سه نخست‌وزیری اسرائیل رسید. پیروزی او بنا به اختلاف زیاد آراء^۱ از رقبایی که از سوی محافظه‌کاران و ارتدوکس‌های مذهبی حمایت می‌شد، شگفتی برخی ناظران را برانگیخت و بسیاری از آنها را بر این امر واداشت که روند انتخابات پانزدهم را با دقت هرچه بیشتر مورد بررسی و تأمل قرار دهند تا علل پیروزی ایهود باراک را دریابند.

باراک برای تبلیغات انتخاباتی خویش طرحی را تحت عنوان «برنامه‌ای برای اسرائیل بهتر» ارائه کرده بود که حاوی اهداف، برنامه‌ها و سیاست‌های کلی او می‌باشد. از این رو تبیین نکات برجسته این طرح، خالی از اهمیت نخواهد بود و می‌تواند معیار قضاوت درباره عملکردهای بعدی وی نیز باشد.

باراک در برنامه خود ضمن انتقاد از سیاست‌های نتانیاهو، که بن‌بست روند صلح،

۱- گزارش حاضر ترجمه و تلخیص است از:

"Ehud Barak's Plan for a Better Israel" برگرفته

از: http://www.knesset.gov.it/elections_pm_ematza-pm.htm

۲- باراک ۵۶/۰۸ درصد کسب آراء و نتانیاهو

۴۳/۹۲ درصد کسب آراء را به دست آورد (م).

گفته است: «اگر در توافقنامه نهایی، مجبور به پذیرش تشکیل یک کشور فلسطینی شویم، ما باید از تأمین امنیت و تحقق شروط سیاسی حافظ منافع اسرائیل، اطمینان حاصل کنیم.»

و - تلاش برای پیشبرد گفتگوها با سوریه: ایهود باراک ضمن آگاهی از نقش کلیدی سوریه در حل و فصل مسأله جنوب لبنان و تحریک و کنترل نیروهای حزب الله و گروههای مبارز فلسطینی، تصمیم دارد به «صلح شجاعانه» با سوریه دست یابد و از جولان عقب‌نشینی کند و از این رهگذر حل و فصل مسأله فلسطین و عقب‌نشینی از جنوب لبنان را، از طریق گرفتن امتیازاتی از سوریه، برای خود تسهیل نماید. باراک تصریح می‌کند که «میزان عقب‌نشینی از جولان، بستگی به درجه صلح، عادی سازی روابط و توازن شروط برای بازدارندگی و امنیت دارد. فقط پس از اینکه موضع سوریه را در مورد موضوعات اساسی از قبیل مالکیت منابع آب، خشکاندن ریشه ترور، حل و فصل مسأله جنوب لبنان، تضمین ترتیبات امنیتی، ایجاد ایستگاه‌های هشداردهنده اسرائیلی در جولان، پیشرفت در عادی سازی روابط و توسعه همکاریهای اقتصادی ارزیابی کردیم، قادر خواهیم بود از مورد جولان عقب‌نشینی کنیم.»

باراک در پایان مبحث برنامه‌های خود برای

- ۱- باراک در این مضمون، مبارزان فلسطینی را، با عنوان تروریست مورد خطاب قرار می‌دهد. (م)
- ۲- این اصل با قطعنامه‌های ۲۴۳ و ۳۳۸ سازمان ملل، که خواهان عقب‌نشینی اسرائیل به مرزهای ۱۹۶۷ می‌باشد و باراک نیز خود را متعهد به پیروی از اصول آن نموده است در تناقض است. (م)

یک مصالحه تاریخی، به صورت تدریجی و دو جانبه، از طریق تداوم مذاکرات بین طرفین اختلافات است.

اهم راهبردها و سیاست‌های مشخص شده باراک در این برنامه، برای پیشبرد روند صلح و تأمین امنیت، شامل موارد زیر است:

الف - استفاده از همه ابزارهای لازم برای متوقف کردن تروریسم و مبارزه بر علیه تحریک کنندگان آن.^۱

ب - دفاع از یکپارچگی بیت‌المقدس به عنوان پایتخت ابدی اسرائیل.

ج - عدم بازگشت به مرزهای سال ۱۹۶۷. به این دلیل که بازگشت به آن مرزها امنیت مرزهای اسرائیل را با خطر مواجه می‌کند.

د - عقب‌نشینی مرحله‌ای نیروهای اسرائیل از جنوب لبنان، پس از انعقاد یک توافقنامه سیاسی نظامی با دولت لبنان، به عنوان بخشی از توافقنامه کلی با سوریه.

ه - عدم موافقت با تشکیل دولت مستقل فلسطینی پیش از امضای موافقت‌نامه نهایی: باراک جداسازی دو ملت فلسطینی و اسرائیلی را به این صورت توجیه می‌کند که، اسرائیل نباید حاکمیت‌اش را بر ملل دیگر تحمیل کند. به علاوه، خود این عمل جداسازی، همکاری دو ملت را برای مبارزه با تروریسم تسهیل نموده و دربرگیرنده منافع سیاسی، امنیتی و اخلاقی اسرائیل است. باراک در برنامه خویش تشکیل کنفدراسیون اردنی - فلسطینی را بر تشکیل دولت مستقل فلسطینی ترجیح داده و ضمن اعلام عدم استقبال از تشکیل دولت مستقل فلسطینی، احتمال تحقق آن را مردود ندانسته و

او معافیت ارتدوکس‌ها از خدمت نظامی و غیرنظامی را امری ناعادلانه و غیرمنصفانه تلقی نموده و تصریح داشته است که: «توزیع ناعادلانه مسئولیت‌های نظامی و غیرنظامی باعث افزایش تنش‌های اجتماعی شده و به نابرابری میان شهروندان دامن می‌زند. این واقعیت که هر روز تعداد بیشتری از دانشجویان علوم دینی از خدمت نظامی معاف می‌شوند و خواستار کمک مالی هستند، بیانگر آن است که این عده از سوی حکومت، مورد حمایت قرار می‌گیرند؛ ولی حاضر نیستند هیچ سهمی را در اقتصاد و امنیت کشور برعهده گیرند.»

از اینرو باراک تاکید داشته است که حتماً تغییری در قانون خدمت نظام وظیفه به وجود خواهد آورد و معافیت این افراد را لغو می‌کند و تنها به تعداد اندکی از آنها که با استعداد هستند، پس از مشورت با حاکمانها، حق معافیت اعطا می‌کند و مابقی را به خدمت نظامی و غیرنظامی فرامی‌خواند. بر طبق مفاد برنامه باراک اجرای این طرح ضمن کمک به ایجاد برابری و مساوات میان مردم، نیروی کار جوانی را وارد عرصه کار و فعالیت اقتصادی می‌کند که چرخهای رشد و بالندگی اقتصادی را سرعت خواهد بخشید.

تأمین صلح و امنیت، تصریح داشته است که هرگونه توافقنامه صلحی را به رفاندوم خواهد گذاشت.

تقویت بنیادهای دموکراسی

باراک ضمن اشاره به گسترش اختلافات داخلی، خصوصاً رودروسی اقلیت لایبیک و مذهبی ارتدوکس که جامعه اسرائیلی اخیراً شاهد راهپیمایی و برخوردهای خیابانی میان آنها بوده است، تأکید می‌کند که باید پایه‌های یک حکومت دموکراتیک را استحکام بخشیده و حاکمیت و تفوق قانون و تساوی مردم در برابر آن را محقق نماید. او معتقد است قطبی شدن و رویارویی مقامات و مسئولین مملکتی، وحدت جامعه داخلی اسرائیل را به خطر می‌اندازد و صلح و آرامش را از میان می‌برد؛ از این رو وظیفه خود می‌داند تا با گسترش عرصه گفتگو و نهادینه نمودن فرهنگ تساهل و مدارای سیاسی این خطر را مرتفع کند؛ و این امر فقط از طریق سرمایه‌گذاری در زمینه آموزش نیروهای انسانی و آشنا نمودن آنها با مبانی ذهنی و عملی اصول دموکراسی، میسر خواهد شد.

ایهود باراک برای تحقق اصل مسئولیت‌پذیری دولت، به عنوان یکی از اصول دموکراتیک، تعهد داده است که حداقل ماهی یک روز برای پاسخگویی نخست‌وزیر و اعضای کابینه به سؤالات مردم اختصاص داده شود. در راستای تقویت بنیادهای دموکراتیک جامعه اسرائیلی، باراک، همچنین بر فراخوانی دانشجویان علوم دینی به خدمت نظامی و غیرنظامی تأکید می‌نماید.^۱

۱ - انجام خدمت نظام وظیفه در اسرائیل شرط اساسی برای اشتغال و بهره‌مندی از خدمات دولتی است. این در حالی است که حاکمانها علاوه بر آنکه از انجام خدمت نظامی معاف هستند از مشارکت در امور اقتصادی جامعه نیز می‌پرهیزند و در مقابل از خدمات رایگان و کمکه‌های بلاعوض دولتی برخوردارند. طول خدمت نظامی در اسرائیل برای مردان ۳ سال و برای زنان ۲ سال است. (م)

نرخ جرم و جنایت و قانون‌گریزی در اسرائیل و یادآوری واقعه ترور اسحاق رابین، نخست‌وزیر پیشین از حزب کارگر، خود را متعهد کرده است که بودجه بیشتری را برای مقابله با این خطرها اختصاص دهد و تقویت پلیس و آموزش اعضای آن را در سرلوحه برنامه‌های خویش قرار دهد.

اقتصاد و جامعه

باراک در برنامه خویش، اذعان دارد که شکافهای اقتصادی در جامعه داخلی اسرائیل عمیقتر شده و بیکاری و فقر موجب رنج و گرفتاری صدها هزار تن شده و رفاه و یکپارچگی جامعه اسرائیل را تهدید می‌کند. از اینرو او خود را متعهد می‌داند که ایجاد اشتغال و تقسیم عادلانه ثروت، همگام با تلاش برای بالا بردن نرخ رشد اقتصادی را در رأس سیاست‌های خود قرار دهد. او همچنین متذکر شده است که شکوفایی اقتصادی، ایجاد فرصت‌های جدید شغلی و جذب سرمایه‌های خارجی بدون وجود صلح پایدار در منطقه امکان‌پذیر نخواهد بود.

از جمله برنامه‌های دیگر باراک برای تقویت بنیادهای دموکراسی در اسرائیل، بازنگری «قانون انتخابات مستقیم نخست‌وزیری»، توسعه مکانیسم تعدیل اختیارات، ارتقای جایگاه کنیست و تقویت احزاب سیاسی است.

اسرائیل به عنوان یک کشور یهودی

باراک اسرائیل را کشوری یهودی و موطن همه یهودیان دنیا دانسته و بر تمسک بر میراث مشترک یهودیت به عنوان یک عنصر وحدت‌بخش تاکید کرده است. او بهترین راه ایجاد رابطه بین دین و دولت را برقراری گفتگو بین جریانهای مختلف فکری دانسته که در نهایت منجر به یک توافق مبتنی بر آزادی مذهب و احترام به حقوق افراد می‌گردد. به همین دلیل، باراک توصیه می‌کند که باید نظام آموزشی اسرائیل، ذهن جوانان را با شریعت یهود و میراث فرهنگی آن عجین سازد.

مقابله با خشونت و جنایت

باراک در این برنامه، ضمن اشاره به افزایش